

Hiermede zijn echter meer van geestelijk belangzijnde ontwikkelingen verbonden. Wanneer je de basis van de huidige crisis beziet, zo wordt deze in feite **voornamelijk** veroorzaakt door stijging van loonkosten en winstbehoefte. Dit voert bovendien tot een steeds groter wordende reeks staatsuitgaven ten laste van het volksinkomen. Er wordt veel verspild.

Alom blijkt een neiging te bestaan om steeds meer te nemen volgens eigen denken en behoeven, zonder dat men bereid is daarvoor in gelijke mate ook te geven. Wanneer de crisis erger wordt, zal men dit niet kunnen volhouden. Het zal o.m. gaan betekenen, dat arbeiders zich meer gebonden gaan gevoelen aan het voortbestaan van een bedrijf, waarbij dit voortbestaan ook niet meer in de eerste plaats afhankelijk zal zijn van winstmaken en de mogelijkheid steeds hogere lonen uit te keren, maar er eerder sprake is van een evenredig delen van winsten en verliezen door arbeiders en anderen, die bij een bedrijf betrokken worden. Het is duidelijk, dat in een dergelijke situatie de arbeiders ook terecht zeggenschap krijgen, maar deze alleen ten bate van de instandhouding van het bedrijf en niet ten voordele van bepaalde stellingen en idealen zullen gebruiken.

Het geestelijke element in dit alles zou ik als volgt willen karakteriseren. Wanneer een mens een weg zoekt om tot bewustzijn te komen, inwijding te vinden en besef te vinden voor zichzelf en zijn wereld, zal het eerste, wat hij moet leren zijn: te leven met oorzaak en gevolg. Dus niet, zoals nu zo vaak het geval is, uitgaande van de stelling: de oorzaken zal ik wel scheppen, maar de gevolgen moeten anderen maar dragen.

Evenwichten zijn noodzakelijk; hier zowel als in de kwestie van de milieuvervuiling, die vooral in het tweede deel van 1976 in meerdere landen bijzondere aandacht zal krijgen. Want er gebeuren dan enkele kleine rampen in verband hiermede - overigens niet in Nederland, dus u hebt alle kans u over deze gebeurtenissen lekker en geheel vrijblijvend op te winden.

Het zal elk weldenkend mens duidelijk zijn, dat je het milieu maar beperkt kunt beschermen. Zou je daarmee immers te ver gaan, dan zullen te veel mensen daaronder moeten lijden en zelfs mogelijk er aan gaan. Anderzijds kun je natuurlijk trachten het gehele milieu zonder meer aan de menselijke wensen, plannen en verlangens onderdanig te maken, maar dan blijkt, dat de mensheid niet in staat is vanuit zichzelf een ook maar enigszins evenwichtig milieu in stand te houden, zodat een toenemende milieuverarming ontstaat, die op de duur zeker ten nadele van de levenskansen van de gehele mensheid zal werken.

Wanneer de mensen eerst maar eens gaan begrijpen, dat je voor alles, wat je neemt, ook gelijkwaardig zult moeten geven, is het bewustzijn van de mens een stap verder gekomen. Maar dan zal hij moeten leren, zowel met mens als milieu steeds eerlijk en openlijk te handelen.

Mogelijk vindt u het aardig te horen, dat rond oktober enkele geheime verdragen ondertekend zullen worden.

Zij hebben o.m. te maken met het scheppen van een machtevenwicht tussen de Sovjet Unie, Rood China en de Usa. Het is geheime diplomatie, de verdragen zijn natuurlijk papier. Maar het bewijst wel, dat men in hoogste kringen erg bang is voor het uitbreken van een te groot konflikt en bereid is allerhande toezeggingen te doen, zelfs bepaalde vrijheden van handelen zelfs tijdelijk te beperken om een soort samenwerking tot stand te brengen, waardoor een werkelijk groot konflikt vermeden kan worden.

De verandering in de wereld gaat steeds verder. Experimenten met het beheersen van het klimaat - waarover wij rond 1½ jaar geleden reeds uitvoerig hebben gesproken -, brachten vele resultaten in de laatste maanden. Maar zij, die deze proeven en hun resultaten kennen, beseffen kennelijk, dat de beheersing van de elementen op dit gebied nog niet werkelijk voldoende is om dergelijke wapens zonder meer in te durven zetten.

De mensheid staat in deze dagen op de grens tussen zelfmoord en het hervinden van een voor de mensheid nieuw, maar in feite oud en natuurlijk evenwicht tussen mensheid en de wereld, waarin zij leeft.

Dit zou moeten voeren tot een steeds hogere bewustwording van een steeds groter deel van de mensheid. De praktijk wijst uit, dat weliswaar een klein deel van de mensheid voortdurend bewuster wordt en dus ook bewuster gaat leven, maar dat daartegenover een groot aantal mensen ook alle houvast kwijt zijn geraakt.

Je kunt natuurlijk in de mensheid wel leven zonder gezag, maar alleen dan, wanneer je ook voor jezelf geen macht en gezag opeist. De meeste mensen in deze dagen, die willen leven zonder gezag, eisen echter gelijktijdig voor zichzelf macht op, om zo hun wil aan anderen op te kunnen leggen. wat kolder is.

Dat streven van vele kleine groepen zal vast moeten lopen, gezien de ontwikkelingen, al zal het kenbaar worden van deze frustraties nog wel iets meer vergen dan één enkel jaar van ontwikkeling.

Steeds meer mensen zullen echter gaan beseffen, dat een gezagsloze vrijheid zonder eigen verantwoordelijkheid en strijdbaarheid niet kan bestaan. Want leven zonder gezag betekent tevens, dat je bereid bent jezelf tegen elke aantasting van je vrijheid door anderen te verdedigen en gelijktijdig alle middelen zult hanteren om jezelf te handhaven, zolang daarmee geen aantasten van de vrijheid van anderen - die niet tot de aanvallers behoren - gemoeid zal zijn.

Deze regel ziet men tegenwoordig maar al te vaak over het hoofd. Ik heb vele mensen horen spreken over een paternalisme, dat achterhaald is. Maar in feite bestaat de neiging van de mens om anderen te betuttelen en te dwingen, nog steeds, ook al noemt men het nu waarschijnlijk: het vooruitzien vanuit een totale sociale bewogenheid, waarmee men het onvermogen van de massa probeert te compenseren door voor hen te beslissen tot zij in staat zullen zijn, zich uit hun eigen onvermogen te verheffen Waarbij men er voor probeert te zorgen, dat die laatste fase nooit bereikt zal worden.

Toch zult u met mij eens zijn, dat een meer openlijk paternalisme in deze dagen steeds minder aanvaardbaar wordt voor steeds meer mensen. Gelijkzeitig is een machtsstrijd - ook al noem je die inspraak - eveneens voor steeds meer mensen onaanvaardbaar geworden, omdat een dergelijke procedure elke tijdige en reële oplossing van bestaande problemen voorkomt.

De mens zal daarom goed doen te beseffen, dat hij zich minder met het doen en laten van anderen bezig te houden en meer nadruk te leggen op eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheden. Bemoei je vooral met je eigen zaken en weet vooral op dit gebied je vrijheid te verdedigen. Maar staak het je bemoeien met anderen niet uit luiheid of lusteloosheid, maar vanuit het besef, dat deze anderen hun eigen leven dienen te leven en het zelfde recht hebben als U om vrij te zijn.

Het jaar 1976 zal vooral in dit opzicht volgens mij nieuwe ontwikkelingen te zien geven. Er zullen steeds meer mensen, die op het ogenblik stuurloos zijn en juist daardoor de neiging vertonen diktatoriaal op te treden, beseffen dat de vrijheid, die zij in hun systeem en handelen menen te vinden, voor hen in feite een soort slavenketen wordt.

Zij zullen hierdoor minder geneigd zijn hun wil zonder meer aan anderen op te leggen. Het zal dan ook een jaan zijn, waarin dit alles uiterlijk kenbaar wordt door een zeer groot aantal compromissen tussen bestaande machten. Daarnaast komt, zij het minder opvallend, steeds meer het isolement tot uiting van allen, die trachten het leven van anderen geheel volgens hun persoonlijke inzichten te leiden en te bepalen.

Voor velen is het natuurlijk een vreeslijk iets, dat de mens niet meer van de wieg tot het graf verzekerd kan zijn van beschermen en welvaart, dat hij niet meer in alle zekerheid zijn eisen kan stellen en verlangens na kan streven.

Aan de andere kant geldt echter, dat je als mens, zodra je uit de wieg komt, moet proberen zo snel mogelijk jezelf te worden. En wanneer je het graf bereikt, moet je als mens zover bewust van jezelf geworden zijn, dat je als een bewuste geest kunt voortbestaan in lichte werelden.

Dat kan natuurlijk nooit volledig worden bereikt, wanneer er altijd iemand is, die je zegt wat je moet doen, duidelijk maakt wat goed voor je is en je dan ook nog beschermt, zodat je je geen builen kunt vallen, welke dwaasheid je ook zoudt mogen begaan.

Ook in uw eigen land zal dit alles sterker kenbaar worden, omdat ook in uw land steeds minder mensen het nemen, dat anderen voor hen denken, hun leefwijze bepalen, hun mores voor hen stellen en doen leven volgens een te voren vastgestelde en genormde schablone, waarin de persoonlijke mogelijkheid tot ontwikkeling onopvallend, maar zeker wordt gesmoord, tot alleen de middelmatigheid overblijft.

Dit impliceert grote veranderingen, daar, zoals u mogelijk reeds hebt opgemerkt, de neiging om mensen volgens een bepaalde schablone te doen leven en denken in uw dagen nog groter is dan voorheen.

Dit zal ook invloed hebben op de politiek, waarbij opvalt, dat "links" en "rechts" tesamen het midden gaan vormen.

Klinkt U dit te cryptisch? Er zijn in uw dagen vele mensen, die uitgaan van een maatschappelijk denken, dat rechts wordt genoemd en in zijn ergste vorm omschreven kan worden als een isolationistisch fascisme. Er zijn ook mensen, die links denken, wat er op neerkomt, dat zij, met wegcijfering van eigen voordelen - altans in naam -, proberen de gehele wereld zonder grenzen te onderwerpen aan een bepaald systeem.

Waarbij ik graag op wil merken, dat de martelingen, die in bepaalde landen in naam van de revolutie de medemens worden aangedaan, werkelijk niet zoveel verschillen van hetgeen in Spanje de inquisitie de mensen aandeed in naam van het ware geloof.

In 1976 zal zelfs dit duidelijker kenbaar worden en zal een verzet tegen dergelijke praktijken gemakkelijker worden, omdat de crisis voortbestaat en vele problemen oproept, die men niet weg kan redeneren, terwijl aan de andere kant oorlog, zeker van groter omvang, niet aanvaardbaar is als afleidingsmanoeuvre, omdat men als gezagsdrager een algehele vernietiging van eigen apparaat en macht daardoor moet vrezcn. In 1977 zal hier weer het een en ander in veranderen, maar voorlopig lichten de zaken als gesteld.

Steeds meer zullen de mensen gaan beseffen, dat zij hun gezag niet kunnen handhaven en hun leer niet aan de mensen kunnen opleggen, wanneer er bovendien een onderlinge strijd moet worden uitgevochten. Ik verwacht dan ook binnenkort een duidelijk worden van het bestaan van een soort kommunistisch-fascistische oecumene. Wat geen wonder is, omdat in beide gevallen in feite sprake is van een geloof, ook al wordt dit uitgedrukt in politieke en economische termen en niet in theologische beweringen.

Toch zou men met enig recht mogen stellen, dat de vele z.g. wetenschappelijke bewijzen, die voor de juistheid van dergelijke systemen worden aangevoerd, niet veel meer zijn dan een vorm van sociale theologie, waarbij vele feiten worden ingepast in een bestaand schema, zoals de theologen reeds lange tijd voordien hebben gedaan voor de godsdiensten.

Maar wat zal hiervan komen? Onze weg en die van vele andere geestelijke groepen is in deze periode natuurlijk nog steeds gebaseerd op naasteliefde. Maar dan wel een naasteliefde, die wordt uitgedrukt in een juiste vorm van verdraagzaamheid.

Wij krijgen volgens mij in het komende jaar wel degelijk de kans daarmee iets te doen. De gehele situatie, zoals die voor de Witte Broederschap is geschetst en wordt voorzien, betekent voor ons de mogelijkheid juist begrip van samengaan in vrijheid overal duidelijk te verkondigen, waarbij wij ons zeker ook zullen bedienen van anderen dan mediatische kanalen. Ik verwacht in ons werk dan ook grote vooruitgang.

Wat er verder gaat gebeuren? Er zijn natuurlijk nog al wat spanningen te verwerken en ik neem dan ook aan, dat vooral de laatste 2 maanden van 1976 nog vele spannende en beklemmende situaties te zien zullen geven. Maar geen wereldoorlog, ook al zal men zo hier en daar wel mompelen, dat het gevaar hiervoor groot is. Overigens zal het geheimverdrag, waarover ik sprak, de effectuering van dreigementen belemmeren. Dezen hebben volgens mij dan ook meer propaganda

waarde dan werkelijke betekenis. Maar kleine landen en gebieden zullen wel wat onder krijgshandelingen te lijden krijgen. Wij zullen in al die landen - dus niet alleen in uw land - zoeken naar mensen, die het begrip verdraagzaamheid willen koppelen aan een besef van verantwoordelijkheid.

Een toenemend aantal mensen heeft kwaliteiten ontwikkeld in deze richting en wel in de laatste tijd. Ook de ontwikkeling van de paranormale kwaliteiten bij steeds meer mensen gaat voort en wij zullen zelfs in 1976 bovendien gekonfronteerd worden met een menselijke poging tot normering van het paranormale, waarbij men zal trachten een aantal van de nu nog occult genoemde verschijnselen, die berusten op de persoonlijkheid en de geest van de mens, te herleiden tot bekwaamheden die onderwezen kunnen worden.

Deze pogingen zijn vooral interessant, omdat de benadering vanuit verschillende gebieden gelijktijdig plaats zal hebben. Zelfs Rome overweegt op het ogenblik een speciale school voor de ontwikkeling van bepaalde paranormale gaven te stichten. In Rusland is men met scholing en ontwikkeling van begaafden reeds enige tijd bezig, de Usa voorziet een uitbreiding van het research, zowel burgerlijk als militair van paranormale verschijnselen en zal waarschijnlijk enkele reeds bestaande trainingscentra meer bekend maken en voor meer mensen open gaan stellen.

In Argentinië is men eveneens met deze zaken op het ogenblik bezig, maar ik neem aan, dat de sociale ontwikkelingen daar voorlopig een verder ontwikkelen van het bestaande hier zal tegenhouden.

Maar het is er en wij kunnen in het komende jaar meer nadruk verwachten op de geestelijke waarden van de mens en diens geestelijke achtergronden. De mens gaat proberen terug te keren op het gebied van kennis, dat men lange tijd wat verachtelijk als "magie" heeft aangesproken, maar waarvan men nu langzaam toch gaat beseffen, dat het wel eens een vorm van wetenschap zou kunnen zijn, al is deze magie dan ook niet gebaseerd op de huidige wetenschappelijke beredenerings-systemen.

Vooruitgang op dit terrein is te verwachten. Maar dat betekent, dat steeds meer mensen ook de moed zullen gaan vinden om te werken met de gaven, die zij in zich dragen, dat steeds meer mensen zullen leren de zeer kleine gaven in hen, die zij nu voortdurend terzijde schuiven, toch te ontwikkelen en zo vaak hun begaafdheden zullen zien groeien tot iets, waar je werkelijk iets mee kunt doen.

De mens zal hierdoor ook steeds meer gekonfronteerd worden met een andere wereld, een wereld van het geestelijke van krachten en energieën van geestelijke aard.

De mens wordt dan ook steeds meer bewust van de raadselen van het bestaan. Uitvluchten als "gods werken" zijn dan niet meer voldoende. Want God is een naam, maar er zijn vele krachten. In de krachten kan ergens een eerste beginsel schuilgaan. Maar terwijl God als alles beheersende kracht tot een steeds vagere gestalte wordt, wordt de wereld, waartoe je als mens toch mede behoort, de geestelijke wereld voor de mensheid steeds meer deel van een beleefde werkelijkheid.

Volgens mij zullen vele mensen daardoor voor zich in het bestaan ook meer betekenis vinden. Ik ben van mening, dat wij van dit rustige jaar een heel goed gebruik zullen kunnen maken.

De mensen moeten leren samengaan. Maar samengaan betekent voor mij niet alleen maar het samengaan van mensen. Samengaan betekent voor mij ook b.v. het samengaan van zuiver materiële kennis en wetenschappen en geestelijke kennis, geestelijke wetenschappen en inzichten.

Ik zien nog steeds niet in, waarom men niet de paranormale en geestelijke geneeswijzen niet naast en gelijktijdig met de allopathie zou gebruiken, die nu bij u het meest gangbaar is.

Waarom zou men niet b.v. alle vormen van geneeskunde niet samenvoegen, samen gaan gebruiken om steeds meer mensen steeds sneller en beter te genezen. Dat zou bovendien de genezing van veel mensen goedkoper, minder pijnlijk en meer afdoende tot stand kunnen brengen.

Ik zeg niet, dat zo iets in een enkel jaar zal kunnen gaan gebeuren. Per slot van rekening is men er nog nergens in geslaagd een gehele stad in een enkele keer volgens plan te slopen, dus waarom zouden wij dan wel moeten verwachten, dat menselijke vooroordelen opeens wel gesloopt kunnen worden. En vooroordelen tegenover alles, wat van meer geestelijke aard is, blijken wel degelijk te bestaan.

Er is alleen maar een begin te verwachten in deze rustperiode van bijna een jaar, waarin zeker ook natuurrampen voor zullen komen en vele onaangename en leuke dingen plaats vinden. Ik meen, dat dit jaar in vele opzichten echter wat rust geeft en mogelijkheden tot bezinning, die een inleiding kunnen vormen op een betrekkelijk snelle ontwikkeling in de richting, die ik u t.a.v. de geneeskunde meer expliciet aan - duidde.

Ik meen, dat dit jaar van rust voor altans een deel van de mensheid een geestelijke ontwikkeling kan betekenen, waarvan men zou kunnen zeggen, dat men in een enkel jaar 50 jaren van normale ontwikkeling doormaakt, omdat het jaar daarvoor geschikt is en alle mogelijkheden biedt.

O, ik weet, dat de broederschap hierover enigszins anders schijnt te denken. Daar houdt men zich nog steeds druk bezig met de vraag, wat je met aardbevingen kunt doen en hoe je bepaalde verschijnselen in Japan daarmee op kan vangen. Zoals men zich afvraagt, wat gedaan kan worden met de spanningen in Rood China, waar een splitsing in twee verschillend gerichte delen van de partij op het ogenblik plaats vindt.

Voor mij zijn dit alleen maar verschijnselen. Om een vergelijking te maken: wanneer je ziek bent, is het natuurlijk prettig, wanneer men je lichaam afkoelt, opdat een ontsteking zich niet verder zal ontwikkelen, het zweet van je voorhoofd afdeft enz. Maar daarvan word je niet beter.

Wanneer de broederschap ingrijpt op haar wijze, heeft zij daarin natuurlijk groot gelijk. Maar wij moeten verder kijken dan dat alleen. - Wat natuurlijk een grote brutaliteit van mij is. Want in feite zeg ik nu: mijn directeur zal wel niet gek zijn, maar soms lijkt het er toch wel een beetje op.

Ik hoop dan maar, dat de broeders in alle verdraagzaamheid zullen aanvaarden, dat ik de belangrijkheid en een voorkeur wat anders leg, dan zij plegen te doen.

Voor mij gaat het altijd weer om de innerlijke ontwikkeling van de mens en zal het uiterlijk gebeuren alleen nooit in staat zijn het innerlijk van de mens te veranderen. Zeker, je kunt het gedrag van de mens veranderen. Je kunt hem dresseren. Je kunt door verschillende rampen en oorzaak en gevolg - werkingen een soort pavloviaanse reactie tot stand brengen, waarbij de mens op het geluid van een bepaalde toon onmiddellijk begint esoterisch te kwijlen of iets dergelijks.

Maar daaraan heb je niets. De mens moet zelf, bewust, leren erkennen. Hij moet zelf leren de juiste invloeden te scheppen en geestelijk zowel als stoffelijk zijn voedsel daar te zoeken, waar hij dit vinden kan, in plaats van met een zeker ongeduld en desnoods geheven protestborden te wachten, tot een ander hem het begeerde of noodzakelijke thuis komt brengen.

De mens moet geestelijk rijper worden. Ik meen, dat de nu komende periode van grotere rust daarvoor van het aller-grootste belang zal zijn.

O, er zullen in de komende tijd wel enige leuke dingen gebeuren ook. In de geest is een radicale groep, een soort geestelijke nieuw-links, die besloten heeft over de gehele wereld bijna gelijktijdig bepaalde visioenen te doen ontstaan.

Wat interessant kan zijn, omdat hierbij ook vele sekten betrokken zullen zijn. Want wanneer bij verschillende sterk afwijkende en vaak elkaar bestrijdende geloofsrichtingen dezelfde visioenen optreden, wat zal men dan konkluderen?

Niet meer, dat degene, die het visioen krijgt, behoort tot een gemeenschap van uitverkorenen in ieder geval. Wat voor sommige sekten pijnlijk kan zijn, maar mogelijk velen de ogen wat meer zal openen.

Enkele grotere geesten hebben zich ook voorgenomen weer kenbare tekenen te produceren. Maar ja, dat hebben wij enige tijd geleden ook gehad. Er zijn werkelijk tekenen aan de hemel zichtbaar geweest. Maar de meeste mensen keken niet eens en degenen, die het opmerkten, dachten, dat zij dronken waren, of dat er iets met het weer aan de hand was. Ik zie er niet zo veel in dus. Maar leuk kan het toch wel worden, wanneer je volgt, hoe verschijnselen zullen worden wegverklaard met beroep op zonnevlekken, die magnetische veranderingen op aarde veroorzaken enz.

De mensen hebben dan mogelijk weer eens iets om over te praten en voor u kan het interessant zijn, wanneer maanden na dit onderwerp die dingen inderdaad gebeuren. Maar veel nut zie ik er niet in. Volgens mij heeft een mens er meer aan, wanneer hij diep in zichzelf eindelijk eens gaat begrijpen, hoe hij er voor staat in geestelijk en stoffelijk opzicht.

Wanneer ik mijn meningen over 1976 kort mag samenvatten: Ik verwacht voor het volgende jaar bij een toenemen van de rust op de wereld en het afnemen van vele grote spanningen een toename van crisesverschijnselen op de beurs en in de gemeenschappen - maar niet bij grote bedrijven.

Ik verwacht uit dit alles een ontstaan van nieuwe inzichten bij veel mensen, die zich van alles tot op heden weinig hebben aangetrokken. Ik verwacht voor dit jaar ook geestelijke mogelijkheden en vooral innerlijke verdieping voor zeer velen, die op de grens daarvan wankelden in de voorgaande periode. Ik verwacht ook, dat meer mensen dan voordien de gaven, die zij in beginsel bezitten, zullen leren gebruiken en hanteren, zo een verschuiving tot stand brengende in eigen waardering voor en beleving van het menselijke bestaan.

Hebt u commentaar?

x Hangt dit samen met de door uw broeders reeds besproken kosmische inwerkingen, die een verandering van mentaliteit zouden bewerkstelligen?

- Inderdaad. Mogelijk druk ik het zo het beste uit: de kosmische werkingen, die reeds opgetreden zijn en u in deze tijd voortdurend bereiken, zullen de mensen beïnvloeden en bij velen ook angsten en agressies doen ontstaan.

Zij resulteren echter in een vinden van een nieuw evenwicht, waarbij men invloeden vanuit de kosmos en de geest gemakkelijker zal aanvaarden en daarvoor ook gevoeliger wordt. Wat weer impliceert, dat steeds meer mensen voor minder materiële waarden open komen te staan. Ik verwacht op grond hiervan zelfs een opleving van communicaties tussen de mensheid en stoffelijk levende wezens, die niet van uw wereld stammen.

Deze laatsten zullen volgens mij niet zo heel erg belangrijk zijn, omdat zij niet juist zullen worden verwerkt en vertaald, maar dergelijke contacten zullen in ieder geval meer voorkomen en zelfs aan zin en duidelijkheid gewinnen voor de mensen.

De kosmische werkingen, die reeds werden aangekondigd, spelen hier dus inderdaad een rol. Maar wat ik nu stel voor 1976 omvat meer dan deze werkingen alleen en berust voor een deel zelfs op resultaten van die invloeden.

Is dit voldoende?

x Doelt u soms op de Marslanding van het volgende jaar?

- De Marslanding, die vanuit de aarde plaats gaat vinden, zal zeer waarschijnlijk betrekkelijke weinig nieuwe resultaten brengen. Wel zal men ontdekken, dat er op Mars nog leven van laag niveau bestaat.

Wat ik wel verwacht, is, dat er communicaties met de aarde zullen zijn vanuit de ruimte en verschijnselen aan de hemel, die men niet geheel meer weg zal kunnen verklaren op aarde, omdat te velen hierbij betrokken zijn. Ik doelde verder op het toenemen van telepathische contacten, waarvan men beweert, dat zij hun oorsprong vinden b.v. in Procryon of dichterbij in de buurt, zoals b.v. Venus en ruimtevaartuigen.

De gegeven bronnen kunt u beter met vele korrels zout nemen. Maar er zullen inderdaad signalen opgevangen worden. De reacties van de mensen zijn daarop niet erg betrouwbaar en veel wordt geheim gehouden, maar een ieder zal toch wel bemerken, dat er het een of ander aan de hand is.

Deze tekens op zich zullen bij sommigen natuurlijk weer ontaarden in een nieuwe vliegende schotelrage, of een nieuwe verkondiging van het eind der tijden, dat nabij is.

En waarom ook niet. Wij hebben nu al twee jaren niet gehoord, dat de aarde op het punt staat te vergaan.

Bij mijn woorden dacht ik echter inderdaad aan lichtschijnselen aan de hemel, die onverklaarbaar zijn, eigenaardige afwijkingen van het aardmagnetisch veld als b.v. een magnetische storm, die in een grote stad - ik meen Philadelphia - alle uurwerken op hol jaagt enz.

Kortom, ik doelde op verschijnselen, die niet geheel verklaarbaar zijn en waarbij men een kracht zal moeten aanvaarden als bron, die niet geheel bekend is. Wat betekent, dat heel wat wetenschapsmensen ruzie zullen krijgen, omdat een ieder meent, dat zijn eigen verklaring de enig juiste is.

x Kunt u mij zeggen, hoe het zal gaan in Portugal?

- Dit volk zou men enigzins kunnen vergelijken met een verwend kind uit een verder nogal streng huishouden, dat opeens geheel op eigen voeten moet staan. Het weet niet, wat wel kan en wat niet kan.

Zo is het ook met het portugese volk gesteld. Je kunt nu eenmaal niet uit een soort slaafse gehoorzaamheid aan het gezag - en dat was het, ondanks alle verzet, theorieën en dromen - overgaan naar een algehele vrijheid van handelen, zonder gelijktijdig degenen, die je beheerst hebben, bewust of onbewust te gaan imiteren en dus weer diktatoriaal op te willen treden en daarnaast je eigen grenzen niet te kennen.

Wat er op neerkomt, dat Portugal voorlopig er nog niet is. De eindsituatie van de huidige ontwikkelingen lijkt mij een burgerlijk bestuur, waarin wel politieke partijen aanwezig zijn, maar een zo sterke militaire greep op het gehele volk, dat het niet in staat zal zijn zijn wensen te laten horen en door te zetten, zoals het dit wil.

Men zal zeggen, dat dit land zonder diktatuur economisch ten gronde gaat. Waarmede men wel gelijk heeft. Want indien men iets van de bestaande structuren wil handhaven - en dat wil een ieder eigenlijk wel - zal ingrijpen noodzakelijk zijn, daar zonder orde en gezag over de massa het land reddeloos is.

Ik neem aan, dat de rustperiode van 1976 voert tot een zich sterk uitdrukken en soms met geweld ingrijpend gezag, waarin diktatoriale neigingen kenbaar zijn, waarbij het volk wel demonstratief zijn stem mag verheffen, maar in zaken van werkelijk belang geen stem heeft.

Is dit voldoende?

x Usprak over belangstelling voor het paranormale en noemde daarbij Rome. Doelt u op de katholieke kerk?

- Ja, wat een fout is, omdat er in feite in Rome evenveel kommunisten wonen als katholieken. Ik bedoelde dus de kerk van Rome.

De belangstelling hier is overigens begrijpelijk. Op het ogenblik wordt men gekonfronteerd met allerlei wonderlijke zaken, zoals gebedsgenezingsdiensten, die hand over hand toenemen in andere kerkelijke genootschappen enz.

Rome heeft, behalve in enkele bedevaartsplaatsen, zich van dergelijke zaken gedistancieerd tot nu toe en zelfs persoonlijke genezers binnen de kerk aan banden gelegd. Denk maar eens aan pater Pio b.v.

Nu worden echter steeds meer mensen getrokken door

groepen, die wonderen doen, mystieke verrukkingstoestanden bieden enz. Men zal daaraan iets moeten doen. Want wanneer een verlopen godsdienstleraar ergens een kerkje kan stichten en in Gods naam de mensen van hun kwalen kan genezen, zal Rome daar toch iets tegenover moeten kunnen stellen.

Wat betekent, dat men het onderzoek van het paranormale van een wat ander standpunt zal moeten uitgaan. Men zal - zij het niet openlijk en publiekelijk - stellen, dat zo God anderen toelaat in Zijn Naam dergelijke krachten te gebruiken, dit betekent, dat Hij ook toe zal laten, dat de Kerk onderzoekt, in hoeverre zij deze krachten zal kunnen ontwikkelen en gebruiken om te komen tot een verdere vestiging van " Gods rijk op aarde".

Waarbij mijn formulering een argument, dat tijdens een beraad in Rome kort geleden werd gebruikt, zeer dicht benadert. Voldoende?

x Zou dit een nieuwe fase in de kerkelijke verkondiging kunnen beduiden?

- Ik vrees van niet. Christenen aanwezig, vergeef mij, wanneer ik minder mooie dingen ga zeggen over uw kerken.

Kerken zijn langzaam maar zeker tot machtstructuren geworden. Zij zijn gebaseerd op een verstarring van waarden. Wanneer men uiterlijk zich aanpast aan de wereld, zo doet men dit alleen in de hoop zich zoveel te rigider aan de oude normen vast te kunnen klampen.

Het hele behoud van een kerkelijke structuur, welke kerk het dan ook moge betreffen, is in feite op dit conservatisme gebaseerd. Een kerk is een hiërarchische structuur, die het vooral oet hebben van een leergezag, dat bovendien gebaseerd is op vaste formules.

Wanneer wij te maken krijgen met paranormale verschijnselen, zo onttrekken dezen zich juist vaak aan deze formules en wil men van de formule uit blijven gaan; zo wordt het een mengsel van komedie, eigenwaan en dwaasheid. Denk maar een de duiveluitdrijvingen, die nu weer bij vele groepen meer populair worden en die de duivel alleen zouden kunnen schaden, door dat deze zich dood lacht, wanneer hij een dergelijke komedie bijwoont.

Een ware kerk bestaat in de mens, niet in formules en uiterlijkheden. Een kerk kan niet leven in een structuur in een ambtelijk geheel, indien u mij toestaat, dit op te merken, zoals een ware priester niet een mens is, die daartoe de juiste opleiding heeft gevolgd, maar een mens zal zijn, die door God in het hart is geraakt.

Een profeet is ook niet iemand, die ergens in de bijbel staat, maar een mens, die op dit ogenblik kontakten kan vinden met het hogere en daarop, een hogere waarheid besef-fende, deze weergeeft. Zo iemand moet dan niet worden teruggebracht tot een filosoof of iets dergelijks, of worden teruggedrongen tot een denker, die toch moet worden teruggedrongen binnen het kader en de orde van het reeds bestaande, zoals men b.v. een Teilhardt de Jrdin heeft aangedaan.

Ik geloof dan ook niet, dat dit voor de kerken een vernieuwing zal betekenen, maar meen wel, dat het voor de godsdienst een vernieuwing kan betekenen.

Want juist de mens, die langzaam maar zeker is

vastgeroest in het materialisme, in het voortdurend alleen denken aan hebben, krijgen en geloven, wat je ziet, wordt nu gekonfronteerd met het onzienlijke, dat er toch blijkt te zijn en geen kwestie blijkt te zijn van pakken of krijgen, maar eerder een wonderlijke wetmatigheid schijnt te zijn, waarin je eigen persoonlijkheid bepalend is voor al, wat gebeurt. Het eigen ik gaat een rol spelen.

Dat eigen ik in die onzichtbare wereld blijkt te moeten beantwoorden aan normen, die dit ik alleen in zichzelf kan leren kennen. Wat indien u het mij vraagt een terugkeren betekent naar hetgeen wij "God in de mens" plegen te noemen.

x U sprak over het argument "vestiging van het koninkrijk Gods op aarde".

- Inderdaad, waarbij dient beseft te worden, dat de meeste kerken het koninkrijk Gods op aarde beschouwen als de volledige verbreiding van hun eigen leringen over de gehele aarde en de erkenning van hun leergezag door de gehele mensheid.

x Bedoelt u, dat de broederschap dit als een soort trefpunt zal aangrijpen?

- Zeker niet. Ik bedoelde juist, dat de illusie, die men koestert, dat een leer het koninkrijk Gods zal kunnen zijn, dient te verdwijnen. In de plaats daarvan zal men moeten leren beseffen, dat een koninkrijk Gods alleen kan ontstaan uit de verbinden van de innerlijke mens met het hogere, waardoor hij een eenheid vormt met de anderen, die een soortgelijke beleving in zich kunnen hebben en zo komt tot het uitdrukken van het innerlijk erkende in de beleving van zijn eigen menselijk bestaan.

x Maar de basis van het christendom is en blijft toch de liefde en uit een beleving daarvan kan toch veel moois ontspruiten?

- Dat ben ik met u eens. Het is de basis. Maar dit begrip liefde wordt zo vaak zonderling geïnterpreteerd. Wanneer wij b.v. zien naar de besluiten, die Rome nam de laatste tijd. Men besluit in alle liefde, dat het voor de nederlandse kerkprovincie goed is een aartsbisschop van zeer behoudende aard te krijgen, die het oude geloof doet herleven. Zo iemand meent men te moeten stellen, omdat het belang van de eenheid van de kerk - gezien door bepaalde mensen - dit eist, ofschoon men wel degelijk weet, dat het katholieke volk van Nederland dit niet wenst en ook niet van node heeft.

De liefde, waarover men bij dergelijke besluiten vaak spreekt, is in feite liefde voor eigen ik, eigen denkweisen, eigen onfeilbaarheid enz. Naast liefde in christelijke zin is echter een liefde voor de ander - die je beseft en beschouwt als gelijke en dezelfde rechten toebillijkt, die je jezelf toebillijkt - zodat je weet een ander altijd bij te moeten staan, indien deze daaraan behoefte heeft en je persoonlijk - let wel: persoonlijk - daartoe in staat bent.

Dat is dus heel iets anders dan een liefde, die alle mensen zijn eigen gedachtengangen wil opdringen opdat zij voortaan allen zullen leven als westerlingen nu plegen te doen. Iets, wat de christelijke zending toch zeer lange tijd heeft gedaan.

Mogelijk leefde in de zendelingen daarbij een werkelijk christelijke naastliefde. Maar in het geheel was die liefde dan toch maar gebaseerd op een vorm van eigenliefde, waarbij men eigen verhevenheid dogmatisch stelt t.a.v. al het andere.

Daarom geloof ik, dat wij voorzichtig moeten zijn, wanneer wij het begrip liefde losmaken uit het christendom en dan beschouwen als bestaansreden voor dit christendom, zonder gelijktijdig te beseffen, waartoe de liefde, die Jezus predikte bij de instanties, die zeggen zijn boodschap verder te verbreiden, uiteindelijk is geworden.

In feite is er vaak sprake van een soort kerkelijke egomanie, waarbij de z.g. liefde bestaat uit het dwingen van allen te beantwoorden aan de normen, die het kerkelijk geheel als goed ervaart.

Indien wij teruggaan tot de basiswet van het christendom: werkelijke liefde waardoor je leeft en bestaat voor anderen en niet slechts voor eigen belangen of gelijk toe te passen, onstaat er iets, wat wel een werkelijk christendom betekent, maar alles behalve kerkelijk is.

Want het resultaat is dan humaan, maar in zijn humanistische vorm een gelijktijdige uiting van een innerlijk hoger besef betekent, een erkenning van het goddelijke dus, maar een gelijktijdige erkenning van mogelijke gelijkwaardigheid binnen dit goddelijke voor allen, waarbij menselijke maatstaven dus geen rol meer spelen, maar de essentie van het zijn het bestaan vanuit God voor allen bepalend is.

x Mag God genoemd worden: het leven uit de liefde van Christus?

- Waarom niet? Wat maakt de naam uit? Maar begrijp dan wel, dat leven uit de liefde van Christus betekent: leven uit het besef, dat God ons lief heeft om zo die liefde, dank zij dit besef, te weerspiegelen in onze benadering van al het levende.

Maar zodra wij zeggen: Christus is datgene, wat wij vertegenwoordigen, is er iets fout. Sommige kerkelijke mensen doen mij in hun benadering van Christus sterk denken aan zakenlieden, die een octrooi in monopolie gepacht hebben. Ik vind de term dan weer gevaarlijk worden.

Ik vind het zo jammer, dat Christus en christendom gemaakt zijn tot termen, die afzonderen en niet tot termen, die verbinden.

Op het ogenblik, dat u zegt "leven uit de liefde van Christus" en daarmee datgene bedoelt, wat ook ik in de christus erken: de werkelijke wil van een leven in liefde en een uitdragen van die liefde over de gehele wereld zonder de mensen te willen veranderen of aanpassen, niet vragende hoe zij leven, wat zij zijn, geloven, of hoe zij mijn wijze van denken, leven en geloven beschouwen, zeg ik: dat is juist, dat is goed.

Neem mij niet kwalijk, dat ik het zo stel. Het klinkt mogelijk wat hatelijk als een poging om het christendom af te breken. Maar dat is niet juist. Ik vrees echter, dat het christendom zijn rijkdommen in een kluis van eigenwaan heeft opgesloten en meen, dat het hoog tijd wordt, dat

die kluis weer wordt geopend en in de plaats van zelfgerechtigdheid de nederige erkenning van de totaliteit in het geheel van de wereld en kosmos treedt, die liefde, die stamt uit en stromen moet tot het geheel, maar nu zo verkeerdelijk, wanneer zij al gebruikt wordt, wordt gericht op enkele dingen.

Volgens mij is het niet belangrijk, dat uw medemens bidt tot God. Het is belangrijk, dat gij God en Zijn Wil beleeft in uw medemens. Wat die medemens dan doet, kunt u voor uzelf al dan niet aan aarden. Maar u zult dit nooit mogen be- of veroordelen in hogere zin, omdat u het wezen, het werken, de oorzaken, daarvan niet kent.

Het is dan ook uw taak in liefde altijd naast en achter die medemens te staan, met zijn afwijkend gedrag en denken, zijn afwijkende uitingen, hem helpende om tenminste zichzelf te mogen zijn en hopen dat hij, zichzelf zijnde, de hogere kracht, die ook in hem leeft, zal mogen vinden.

Vergeef mij nogmaals mijn formulering, die echter eerlijk gemeend was.

x U had het over de ontwikkeling van geestelijke gaven bij de mensen. Maar wat doe je er mee? Hoe wordt het je zo duidelijk, dat je ook leert het te hanteren en weet, wat je er mee kunt doen?

- Dat laatste komt op de duur vanzelf. Wanneer je b.v. ontdekt, dat je, wanneer je je op een bepaalde wijze concentreert, met dobbelstenen dubbel zes kunt gooien, zul je er weinig direct mee kunnen doen, tenzij je beroepsdobbelaar bent.

Maar misschien beseft je, dat je dezelfde concentratie mogelijk kunt gebruiken om een schakelaar over te halen, of iemand op een afstand op de schouder te kloppen. Dat is dan het begin van een ontwikkeling.

Je beseft, dat het niet gaat om een enkel verschijnsel, maar om een gebied, waartoe je met een enkele formule toegang hebt gekregen. Dan begint de ontwikkeling en beseft je pas, wat je werkelijk met je gave kunt doen.

x Je moet je dus eerst van de kleine gave bewust worden, maar dat lijkt moeilijk.

- O, daar word je je wel van bewust, altans zul je gebruik maken van de gave, ook zonder te beseffen, wat het in feite is. Er zijn in dit opzicht mensen, die de vreemdste dingen doen.

Ik heb een huisvrouw gekend, die, wanneer zij melk kookte en even haar fornuis verliet, steeds liep te murmelen: nog niet, nog niet, nog niet. Zij had het gevoel, dat zij dan terug zou zijn voor de melk overkookte. En dit gelukte haar dan ook heel vaak.

U lacht hierom. Maar het wonderlijke van de zaak is dit: De vrouw liet op deze wijze een deel van haar aandacht en vermogen tot waarnemen in feite bij de melk, terwijl zij met iets anders bezig was. Zodat zij op een afstand de zaak waarnam en instinctief - zoals zij het noemde - vast, wanneer zij als de gesmeerde bliksem terug moest lopen om overkoken te voorkomen. Wat zij dan ook deed.

De gave, zowel als de ontwikkelingsmogelijkheid ervan, is vaak gelegen in de meest eenvoudige dingen. Zoek het a.u.b. niet in die hoge openbaringen. Wanneer iemand u komt vertellen, dat gisteren nog Jezus en de 12 apostelen in zijn

slaapkamer zijn geweest, neem dan maar aan, dat dit iemand is, die geen gave heeft, maar die op de een of andere wijze niet geheel raad weet met zichzelf - om het mild te zeggen.

Soms zijn er echter heel eenvoudige kleine dingen, die van belang kunnen zijn, zoals b.v. eens iets weten, voor het gebeurt. Wanneer je dit enkele malen hebt beleefd, zul je je toch af gaan vragen, hoe dit mogelijk is en wat er mee samen zou kunnen hangen.

Vaak ontdekt je, dat aan het besef een bepaalde gedachte, houding, of zelfs alleen maar een bepaald woord vooraf ging, een melodie een rol speelde of zo iets. En dan zul je volgens mij toch ook proberen, of je daar nog iets meer mee zou kunnen doen?

Dat is het dan: de eenvoudige dingen, die je als vanzelfsprekend aanvaardt, maar die anderen toch soms wel wat vreemd vinden, moet je nader bezien. Ontdek je iets dergelijks, vraag je dan af, onder welke omstandigheden zij optraden, dus ook onder welke omstandigheden je iets meer bent of kunt, dan voor anderen normaal lijkt. Werk dit verder uit en de ontwikkeling en het besef, wat je er mee kunt doen, ontstaat als vanzelf. Is dit voldoende?

Hiermede kan ik dan de discussie wel beëindigen. Nog een kort slotwoord. Wat ik u bracht, is niet zozeer een prognose. Er zijn wel enkele prognostische elementen in te vinden, maar dat komt bij ons wel meer voor. Het was voor mij vooral een poging u te wijzen op bepaalde dingen, die gaan gebeuren en die voor uzelf belangrijk kunnen zijn.

Wanneer u gaat begrijpen, dat u met geestelijke waarden veel zult kunnen compenseren van de stoffelijke moeilijkheden, die voor velen van u toch materieel reeds ontstaan, wanneer u beseft, dat u door het vinden van een juiste innerlijke houding vaak uw gehele relatie met de wereld kunt veranderen, heb ik iets bereikt.

Want het gaat er niet om, wat er in de wereld zal gaan gebeuren, of wat de wereld mogelijk u aandoet, maar datgene, wat u bent in de wereld, waardoor wordt bepaald, hoe die wereld u zal treffen: aangenaam of onaangenaam.

Beziet u het geheel van de ontwikkeling, waarvan wij vanavond enkele aspecten bezagen, dat schuilt er nog het volgende in: De mensen zijn op het ogenblik pessimistisch. Zelfs de economen worden pessimistisch, omdat blijkt, dat hun optimisme te groot was, zodat zij nu pessimisten zijn in de hoop, optimistisch genoeg, later hun gelijk toch aan te kunnen tonen.

Toch hebt u als mens alle redenen om optimistisch te zijn. Zeker, de veranderingen gaan langzaam, u bemerkt er niet zoveel van. En toch: wat is er in enkele jaren niet veel veranderd, nietwaar?

U bemerkt het mogelijk eerst later, maar er verandert veel. In de mensen, in de wereld, zijn er grote veranderingen gaande, zonder dat dezen u treffen als plotselinge omwentelingen en belangrijke veranderingen in een enkele slag.

Alles, wat nu gebeurt, betekent een voortgaan van de verandering, die steeds meer gaat in de richting van de geestelijk meer bewuste mensheid. De mens van morgen zal geestelijk vrijer en bewuster leven, minder gebonden zijn aan

materiële aspecten van het leven, grotere vrijheid vinden, waar dit voor hem belangrijk is, juist omdat hij zal leren zich stoffelijk te beperken, waar het er voor hem in feite niet zo heel erg op aan komt.

De wereld wordt voortdurend een klein stukje beter, dank zij de ellende, die u op dit moment met hoofdletters in alle kranten ziet staan. Weest daarom optimistisch.

In u schuilen meer mogelijkheden en krachten, dan u vermoedt. Er gebeurt veel meer goeds in de wereld, dan u zich realiseert. Grijp uit naar het goede, naar het lichtende.

1976 brengt u een rustperiode, waarin dit alles voor u eenvoudiger zal zijn dan in afgelopen jaren. Grijp naar het lichtende, het voor u goede. Verbindt u daarmee en ontkom zo aan uw angsten, pessimisme en negativisme.

Begin voor en in uzelf die geestelijke kracht op te bouwen, die nodig is om de wereld van u tot een werkelijk menselijke wereld, de mensheid tot een werkelijk de schepping en de schepper waardige mensheid te maken.

Ik dank u voor uw aandacht. Goeden avond.

-0-0-0-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden.

Dit tweede deel moet, zoals altijd, wat filosofisch of esoterisch zijn. Maar moeilijk is dit wel. Want waar houdt de uiterlijke wereld voor de mens op en begint het werkelijke innerlijk ik?

Wanneer ik tracht, zoals mij werd gevraagd, met u te filosoferen, begin ik met te zeggen:

Wij scheiden de werelden, waarin wij leven, voortdurend van elkaar. Wij scheiden vaak de waarden van elkaar, omdat wij door te ontleden menen, te kunnen beheersen, zonder te beseffen, dat wij, al ontledende, gelijktijdig de werkelijkheid voor onszelve doden.

De wereld van de geest, de wereld van de mens, zijn in feite een en dezelfde wereld. Er is geen scheiding te vinden, waardoor het mogelijk wordt om te stellen: hier houdt het menszijn nu werkelijk en geheel op.

Zelfs wanneer wij zoeken naar grote waarden als b.v. de eerste oorzaak, zo is het niet mogelijk om te zeggen: zo en hier is de schepping eens begonnen, of: daar zal zij eindigen.

Wie het leven en de waarden van het leven wil omschrijven, zou eigenlijk moeten zeggen: het bestaan is ons als een cirkel; een lijn, die alle werelden en sferen, die wij menen te kennen, samenvat tot een onverbreekelijk geheel.

Wanneer wij op een bepaald punt van die lijn beginnen, zullen wij eindigen, waar wij zijn begonnen en beginnen, waar wij onze rondgang voltooiden, soms zonder te weten, dat wij, verdergaande, weer dezelfde weg betreden, die naar ons besef ver achter ons ligt.

Wij aanvaarden die kringloop niet zo gemakkelijk: Wij

willen gemeenlijk vooruitgaan, steeds verder en beseffen niet, dat wij alleen maar hardlopen om in ons voorwaartsstreven toch weer de plaatsen te bereiken, die wij achter ons hebben gelaten.

Wat filosofisch lijkt. Maar innerlijk dan? Wat ik vandaag ben, is mijn zijn. Wat ik gisteren geweest ben, kan ik nooit meer zijn, altans niet voor mijn besef, zo min als ik nu reeds kan bepalen, wat ik morgen werkelijk en innerlijk zal zijn, ook al meen ik soms de toekomst te kunnen overzien.

Leef vandaag. Hij, die vandaag leeft, leeft de werkelijkheid en hij, die niet tracht grenzen te trekken tussen waarden en werelden, leeft waar en waarlijk.

Want er is maar één waarheid en die waarheid omvat alle dingen. Niets kun je daarvan uitzonderen. Je kunt niet spreken over een hemel en stellen, dat je aan de hel voorbij zult gaan. Want hemel en hel zijn in feite een en hetzelfde: beleef je het een, dan beleef je ook het andere, als mogelijkheid of werkelijkheid.

Je kunt niet zeggen: ik heb de toekomst. Want wanneer je geen verleden hebt, heb je ook geen werkelijke toekomst. Denk je, dat je verleden de toekomst geheel kan bepalen; zo ben je eveneens dwaas. Want wat je vandaag bent en beseft, wat je vandaag leeft in je wereld, is in feite het enige, wat zinnol is en voor jou werkelijke betekenis heeft.

O, ik beseft wel, dat de mensen alles graag zo goed mogelijk willen regelen. Hoe vaak zegt een mens niet: je kunt dit vandaag dit niet doen, want dan zou je morgen dat moeten doen. Misschien is dit waar, misschien ook niet. Maar vandaag leef je. Wie zegt, dat je morgen nog zult leven, zoals je nu denkt?

Dat is een waarheid uit het verleden, geprojecteerd naar een morgen, maar lang achterhaald. Mogelijk is volgens uw denken die reeks van oorzaken en gevolgen waar. Maar wie kan met zekerheid zeggen, dat dit werkelijk, onveranderlijk en altijd waar is?

Je kunt het nooit zeker zeggen. Gisteren herleeft soms morgen opnieuw. De toverdokter, met zijn magische praktijken en wonderlijke middeltjes, leek achterhaald in de ogen van de mensen, een stuk primitiviteit. En toch gaat de moderne geneeskunde weer die kant uit.

De priester, die eens op de tempelplaats voor de ziggurath zat, was in feite de gelijke van de hedendaagse psychiater. Alleen was hij mogelijk wat voordeliger. Maar in werkwijze en praktijk was het verschil te verwaarlozen klein.

Waarom zouden wij dan zeggen, dat het een beter is dan het andere? Dat het beter is je te baseren op Freud dan op Nabu of op Ganesje in plaats van Yung? Waarom zouden wij wel respect tonen voor de moderne wetenschappen en niet voor de hyperborese magie, die toch ook een vorm van een wat andere techniek omvatte?

En wie kan met zekerheid zeggen, dat de statistische prognosen beter uit zullen komen dan de orakels, die je krijgt door het werpen van de I Ching? Wie kan zo iets met zekerheid stellen? Volgens mij niemand, zeker niet in absolute zin. Je kunt hoogstens een keuze doen voor jezelf.

Wij doen in feite altijd weer een keuze uit evenwaardige mogelijkheden. Maar ons leven wordt hierdoor wel bepaald. Want onze keuze maakt uit, wat wijzelf als werkelijkheid zullen beschouwen.

Hoe meer onze persoonlijke keuze er een is, die de mogelijkheid van alternatieven niet verwerpt, hoe dichter wij volgens mij bij de werkelijkheid blijven staan, die achter alle interpretaties verborgen pleegt te zijn.

Beschouwen wij echter onze keuze als beslissend voor de gehele wereld en het gehele leven, dan komen wij in een situatie, waarin wij steeds meer van die werkelijkheid en de wereld zullen moeten gaan verwerpen. Er zijn feiten en zaken, die wij niet meer zien, omdat wij dezen eenvoudig niet meer willen beseffen, daar zij niet passen bij onze stellingen en keuzen. Wij zeggen dan eenvoudig: dat bestaat niet, want dat is eenvoudigweg onmogelijk. En gaan zo soms ten onder aan onze eigen illusies.

Bovenal blijkt steeds weer, dat de mens minder eenheid tussen woorden en daden zal vinden, naarmate hij meer van de wereld verwerpt. Velen roepen uit: Ik ben niet, zoals Kain, ik ben wel degelijk mijns broeders hoeder. Want zij menen, dat dit Gods wil is en denken niet verder na. Maar wanneer je ziet, wat deze hoeders van hun naasten hun broeders al hoedende aandoen, kom je tot de konklusie, dat Abel er indertijd in verhouding goed vanaf is gekomen.

Ik ben mijn broeders hoeder niet. Maar ik ben aansprakelijk voor mijzelve en dit betekent, dat ik mijn broeder niet mag benijden en de vrijheid moet geven om zijn eigen wegen te gaan.

Verantwoordelijkheden liggen in menselijke ogen soms ook wat eenzijdig en vreemd. Ik kan b.v. terecht stellen, dat ik niet aansprakelijk ben voor het feit, dat ik leef. God heeft mij geschapen, de mensen hebben mij gemaakt. Ik ben op aarde gestorven en leef nu in de sferen. Maar het zijn wetten buiten mij om, die bepalen, dat dit zo moet zijn. Ik deed dit niet zelf, bewust en uit vrije wil. Ik had zelfs in bepaalde opzichten geen enkele keuzemogelijkheid.

Hoe zou ik dan verantwoordelijk kunnen zijn voor het feit, dat ik leef? Ik ben echter wel tegenover mijzelf aansprakelijk voor de wijze, waarop ik leef, voor al wat ik nu, bewust en met een mogelijkheid tot kiezen, doe en ben.

Ik meen, dat ik, nu ik al besta en leef, aan mijzelf zowel als aan de machten, die mij tot stand hebben gebracht, verplicht ben zo te leven en te werken, dat ik voor mijzelve het gevoel heb, dat het goed is, dat ik besta.

Mogelijk is dit een dwaze filosofie, die stelt, dat ik alleen vandaag steeds weer moet leven voor vandaag. En toch, wanneer ik vandaag gelukkig ben te leven en het gevoel ken, dat mijn bestaan ook anderen geluk en vrede brengt, lijkt het mij voldoende. Zal dan de toekomst niet goed moeten zijn en zal zelfs het verleden niet gesublimeerd worden tot een soort lichtende waarheid, die mij sterkt?

Het is en blijft maar een filosofie, waarbij u zelf antwoorden moet vinden op vragen, die ik zo verkapt stel. En wat betekent dit voor mij?

" Ik droom soms van verre kastelen, drijvend in luchtballonnen, spiegelend als een regenboog daar ver omhoog, een vredesrijk, een Jerusalem uit mensen opgerezen.

Ik wil mij verheugen, maar daar vliegen reeds de zwarte vogels van mijn vrezen, mijn angsten, behoefte zeker te zijn voor morgen, de lijn te mijden, het lijden te voorkomen en een eeuwigheid van gelukzalige dromen te verwerven voor mijzelf.

De zeepbel springt en Jerusalem verdwijnt, teer fata morgana, dat ik nooit geleefd heb, maar gedroomd.

Soms denk ik aan de eeuwigheid en zie de eindeloze stoet van de gestalten, die tijd geschapen heeft uit dat, wat ik nog ben en wat ik steeds zal zijn. Dan zeg ik: dit ben ik. Ik ben te klein om te beseffen: niet gestalte, maar weg is werkelijkheid "

Eeuwigheid is een bestaan, dat ik ben en de gestalte is de droom, die voor een ogenblik de krachten van mijn ware zijn uitstekend in een besef, dat ik heden noem.

Je leeft, droomt, filosofeert wat. Je denkt. Je denkt soms, dat je denkt, omdat je de gedachten van anderen herkaut. Je bouwt wat dromen en idealen op tot torens, die alleen maar kunnen staan in het land van " nimmerwaar" .

Maar je bent, je bestaat, nu, vandaag. Dat is de werkelijkheid, waarmee je nu moet leven, Want:

" Wat weet ik, wat mijn God mij wil? Wat weet ik in het heden van eeuwigheden, die ik niet betreden kan, omdat ik stil nog ben in dat, wat ik nog ben en nu besef als mijn vandaag?"

Hoe zal ik dromen van tijden, die komen, wanneer ik niet eens weet, wat ik ben? Niet weet, wat de werkelijkheid is, die rond mij wel bestaat, maar die ik niet erken, omdat ik nog niet door de illusie dringen kan, die grens, die steeds weer staat tussen mijn droom en werkelijkheid"?

" Kijk in de spiegel van de tijd. De rimpeling schijnt de verandering te zijn en toch ... zij weerkaatst altijd weer hetzelfde, ook mij!"

Waarom zou ik dan werelden verdelen en wetten stellen, die niet in mij geboren zijn? Waarom zou ik dan zeggen, klein als ik ben, dat ik weet wat de Eeuwige wil, wat het goede is, ja, weet wat de toekomst wordt.

Laat mij maar stil zijn in mijzelf en leven met een waarheid, die geen grenzen kent, omdat men zijnde de tegenstelling wel ervaart, maar grens daartussen steeds ontkent, zij zijnde klein geluk."

Indien ik uitga van mijzelf, dan geldt in mij: "Ik wil niet denken in oneindigheden, maar denkend en bewust bestaan in een waanloos heden, waarin ik mijzelf en al, wat is als waar en onveranderlijk, zonder wensen of gemis kan ondergaan."

Ik begrijp wel, dat deze denkwijzen de meesten onder u te vaag zijn. Maar wanneer je begint te filosoferen komen onwillekeurig de vragen. Wat is waar? Ik denk, dat ik nu spreek tot u, die ik veronderstel en wel door het lichaam van een ander. Is het waar? Zeker weet ik het niet. En toch spreek ik, zie ik u luisteren en zie beantwoordende waaieringen

in uw aards, die mij een antwoord schijnen op mijn gedachten en vragen - soms als een begrip, soms een ervaren, soms een lijdelijk ondergaan.

Het is voor mij een werkelijkheid. Toch weet ik niet zeker, of alles inderdaad zo is, als ik het nu beleef. Maar ik weet wel, dat ik denk, ik weet, dat , door u of uit de waan, dat u aanwezig bent, in mij aan antwoord ontstaat, een vernieuwing. Daarom is het voor mij niet zo belangrijk, of ons samenzijn hier exacte waarheid is, of deels een droom. Ik denk, ik leef ik leer, ik onderga, ik leef, vind vrede. Dat is mij nu genoeg.

Zijn onze werelden werkelijk, zoals ik die zie? Ik weet alleen, dat er op dit ogenblik voor mij geen grens bestaat, dat uw gedachten en mijn gedachten zich versmelten tot iets, wat werkelijkheid zou kunnen zijn.

O, ik zeg niet, dat dit een enige werkelijkheid is. Dan zou ik een dwaas zijn. Maar vandaag is dit mijn werkelijkheid en daarom voor mij deel van een grotere werkelijkheid. Wanneer deze ervaring, dit beleven, voorbij is voor mij, zal ik mogelijk andere werelden en krachten leren kennen, andere delen van mijn werkelijkheid. Tot eindelijk de onveranderlijkheid en de wederkerigheid van gedachten en besef het mij mogelijk maken met anderen te samen te stellen: dit is altijd onze werkelijkheid.

Terwijl ik mijn gedachten uit, besef ik, hoe moeilijk zij zijn, voor u en voor mij. Want mensen en ook ik hebben altijd weer behoefte aan zekerheden, aan onverbiddelijke feiten, geopenbaarde waarheden, een onaantastbare leer. Maar dat is onze beperktheid, waarin wij ons onderwerpen aan beelden van onwezenlijkheden, die wijzelf geschapen hebben, alleen opdat wij ons geborgen kunnen gevoelen en, doof voor de vragen in onszelf en de wereld, kunnen zeggen: ik weet

Met dit alles wil ik alleen duidelijk maken, dat er geen absolute zekerheden bestaan voor ons, geen werkelijkheden, die onaantastbaar zijn, dat wij zelfs geen wetten kennen, die hun betekenis voor ons nooit kunnen veranderen. Daarom is het goed steeds weer de betrekkelijkheid van alle dingen te zien en ons voor te houden, dat wat vandaag voor ons goed en waar is, vandaag gedaan dient te worden, omdat het morgen al weer anders zal zijn.

Maar maak u niet al te druk. Mogelijk hebt u gelijk en ben ik een dwaas. Maar beschouw dan dit gelijk niet als iets, waardoor u mijn waarde kunt bepalen en veranderen, maar eerder als iets, wat u zelf waar dient te maken, steeds weer. Beperk u niet tot gedachten, wanneer u geen daden daarop wilt laten volgen of er geen konsekwenties uit wilt trekken. Want er is nog geen mens dik geworden door alleen maar menu's te lezen, bedenk dat wel. Zoals nog nooit iemand werkelijk wijs is geworden, door alleen maar de gedachten van anderen te herhalen, of iemand beter is geworden door de verdienste, die hij anderen heeft toegekend.

Leef zelf, leef bewust, beseft de beperktheid van dat, wat wij nu, vandaag, zien als onze wereld en onze werkelijkheid. Dat wilde ik u voorleggen.

Goeden avond.

(bekort)

15 augustus 1975

-0-0-0-0-0-